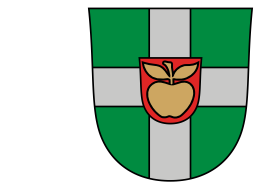

Türi valla ajaleht 7. august 2025 nr 8 / 955 www.tyrirahvaleht.ee	2025. aasta oktoobris valitakse uued volikogud lk 2	Türi toimus luulepiknik lk 3		Tervisedendaja nügib koole ja lasteaedu lk 4	Kümme kü- simust Birgit Jürjensile lk 5	Türi sportlased särasid võistlus- rajal lk 6
--	--	---	--	---	--	---

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

CelloFest toob kokku noored virtuoosid

CelloFest Estonia toob tänavu augustis kokku noorte tšellovirtuooside koorekihi Eestist. Samuti osalevad paar noort muusikut välismaalt. Erinevate õpetajate juhendamisel lihvatakse personaalseid pillimänguoskusi ja nauditakse motiveerivat muusikalist seltskonda. Noori juhendavad maailmatasemel noorema põlvkonna tipptšellistid Marcel Johannes Kits, Indrek Leivategija, Theodor Sink ja Johannes Välja. Lisaks juhendavad noori kogenud pedagoogid Reet Mets ja Helen Ott ning harjutustreener Kärt Rannik. Individuaaltundidele vahelduseks moodustatakse tšellistide orkester, kelle esituses kuuleme kaunist ja tuntud muusikat tšellistide orkestri seades. Festivali kontserdid toimuvad L, 16.08 kell 15 Türi kirikus ja P, 17.08 kell 17 Arvo Pärdi keskuskes Laulasmaal. Piletid Fientast ja tund enne sündmuste algust kohapeal.

Türi Konn kargab seekord augustis

Türi kogukonnamaja Konn korraldab 15.-16. augustil Türi Viljandi tn 60 kogukonnafestivali Rohevest. Seekord juba seitsmendat korda. Kunagi Leader projekti toel käima läinud vestluste formaat Rohevest on olnud edukas. Laval on käinud paljud head artistid, kohtumistel on leitud uusi tutvusi, käima lükatud ideid (nt Türi valla rohevisioon, nõuderent, purgivaetus, moositalgud, toidusalu jmt). Igal aastal on seltsil olnud mingi konkreetsem fookus. Eelmisel aastal oli selleks aed - avati ka kogukonnaaed. Seekord on fookuses kodu. Kuidas valida tapeete, millised olid Türi kodud eelmisel sajandil, kuidas teha lihtsaid kodutöid tööriistadega, kuidas koristada kodu looduslike vahenditega, kuidas saada hakkama gluteenita, mida teha lusitaanlastega jne. Oma ettevõtmiste toetamiseks kirjutatakse projekte, luuakse teenuseid ja renditakse maja. Rohevesti toetab Türi vald ja see on toetatud ka kohaliku omaalgatuse projektist. (kava: konnamaja.ee). Kohtumiseni Konnas! AILI AVI, Konna vabatahtlik

Uue õppeaasta avaaktuste ajad 1. septembril:

- Retla-Kabala kool Oisu õppekoht kell 8.15
- Laupa põhikool kell 9
- Käru põhikool kell 9
- Retla-Kabala kool Kabala õppekoht kell 10
- Türi põhikool kell 10
- Väätsa põhikool kell 10.30
- Türi Kevade kool kell 11
- Türi ühisgümnaasium kell 11
- Türi muusikakool kell 17

JÄRGMINE
TÜRI RAHVALEHT
ILMUB 4. SEPTEMBRIL

Veerand miljonit annab Kabala mõisale värsket väljanägemist

Kabala mõisahoonet saab hiljemalt septembri lõpuks täiesti renoveeritud välismuse. Veerand miljoni euro suurune investeering katab hoone fassaadide, akende, vihmaveesüsteemide uuendamise ning paljude väiksemate tööde tegemise. Viimati tehti suuremaid fassaadivärskendusi Kabala mõisahoonel üle veerandsajandi tagasi. Toona sai hoone roostepunase värvkatte, mis tänaseks juba kohati seinapindadelt kaduma kippus.

TEET REIER

Kabala laulu- ja tantsupidu toob igal aastal mõisapargis asu- vale laululavale kokku sadu kultuurisõpru, kellel on õhtu jook- sul olnud võimalus teha ka Retla-Kabala kooli direktor Jaanus Roosilehe juhtimisel paar mõisaga tutvumise tiiru. Tänavu 26. juulil toimunud peo ajaks on mõisahoonet tihedalt tellingute ja ohutusaedade piiramisrõngas. Paar giidituuri tegi koolijuht õhtu jooksul siiski. Samuti andis ülevaate tööde seisust hoone välisilme korramisel.

Roosilehe sõnul pole hoonega nii suurt tööd, nagu hetkel käi- mas on, sellel sajandil ette võetudki. „Üheksakümneendatesse jääb katusevahetus ja fassaadi värvimine. Sellest viimasest värvimisest pole lõunapoolsel küljel enam suurt midagi alleski. Samuti on kulunud katusepleki punane värvkate. Kuna plekk ise on veel tugev, siis seda tänavu ei vahetata. Täiesti uueks saavad vihma- veesüsteemid.“

„Tööd on kavas valmis saada septembri lõpuks. Ehitaja oli küll optimistlik ja arvas, et jõutakse varem, aga eks see paistab. Vihmane ilm kiusas tegijaid juulis, samuti on tulnud sisse mõned muud väikesed apsakad, mis tõsi küll on kiirelt lahendatud. Hoone tagaküljest on suures plaanis teha veel keskosa. Esikülje rõdu toetuspostid vajavad parandustöid, vahetatud saavad ka nõu- kaaegsed laudukad külgmisel sissepääsul. Ühesõnaga töid veel jagub,“ lisas Roosileht.

Roosileht sõnas, et lisaks väliste töödele saab peagi hoones restaureeritud järjekordne kahhelahi, mille taastamist toetas muinsuskaitse veidi rohkem kui kuue tuhande euroga.

Türi vallavalitsuse finantsjuht Aime Roosioja sõnul kulub valla tänavustest investeeringutest Kabala mõisahoonet 282 645 eurot. Sellest 262 191 tuleb laenuvahast ja 14 347 eurot valla omavahenditest.

Täna tegutsevad Kabala mõisahoones Retla-Kabala kooli Kabala õppekoht ja Kabala lasteaed.

TEAVE

Kabala mõisa ajaloo

Kesk-Eestis asuval Kabala (saksa keeles Cabbal või Kabbal) mõisal on mitu nimekaimu - Raplamaal asub samanimeline mõis ning kolmas on Lääne-Virumaal. Kabala mõisa rajas Heinrich Möller, kes omandas Kabala küla ja selle lähimõruse 1631. a Põltsamaa mõisa ja lossi omanikult Her- mann Weangelilt. Mõisa peahoone oli 1682. a revisjoni andmetel ühekorruseline mantelkorstnaga puumaja. Täna- seni säilinud häärber valmis 1774. aastal parun Hans George von Uexkülli ajal. Kabala mõisa peahoone on välisuselt sarnane nii Vana-Vigala kui Haimre mõisa peahoonega (hävinenud). Kuna kõikide puhul oli tegemist ühele perekonnale kuulnud mõisatega, siis on või- malik, et kasutati sama arhitekti või ehitusmeistri teenuseid. Kabala mõisal oli hulgaliselt majandushooneid: koos karjamõi- satega on loetud üle 60 hoone. 1900. aastal rajas Kabala mõisa- omanik Victor von Taube koos nelja naabermõisnikuga (Laupa, Säreve, Käru ja Kolu) Alliku mõisa maadele paberivabriku, mis tegutses kuni 1941. aastani. Peale Victor von Taube surma jäid Kabala ja Ollepa mõisad kuni 1919. a riigistamiseni tema lesele. Mõisa maad jagati asunike vahel. 1923. aastal asus mõisa pea- hoonesse Kabala algkool.

TOIMETAJALT

Rõõm suurtest asjadest

Kui eelmises lehenumbris sai siin veerus kirjutatud väikestest asjadest, mis rõõmu valmistavad, siis äkki oleks nüüd aeg rääkida suurtest? Või on vara veel? Need suured asjad hakkavad sündima alles sügisel. Nagu näiteks suur saak. Tänavune suvi võib selles osa muidugi ka kõik ootused pea peale keerata. Kes just riisi ei kasvata, sellele pole need sajud mokkamööda olnud. No tegelikult on ikka sadude vahel päikest ka paistnud ja pealegi võime ennast lohutada: lõunanaabrite pool tundub tänavu olevat veelgi rohkem sadanud. Nüüd mõni kindlasti ohkab, et ka vihma on lätlastel rohkem. Ärme ole kadedad, meil jällegi on suur osa Rail Balticast juba betooni vormitud, neil mitte õhkagi. Mitte kriipsukestki kohe.

Eks ka poliitikud ole sügisele vaadates peatselt langemas valimiseufooriasse või hoopis masendusse. Kuidagi vaikne on veel. Ilmselt on ikkagi suhteliselt raske millegi täiesti uue lubamisega rahva ette tulla. Aga usun, et lubaduste väljamõtlemise veskid jahvatavad hetkel täie hooga ja varsti hakkab sealt kõrgema sordi taevamannat tulema. Kui peaminister ikka ütleb, et järgmisel aastal hinnatõusu hoog rangeb, aga päriselt seda ei juhtu, siis mida teha? Tsiteerides Švejki, lõuad pidada ja edasi teenida või loota, et siinkohal ei kehti hinnakasvu kohta ütlus, et vaid taevas on piiriks.

No need asjad, millest just räägitud sai, eriti rõõmsad polnud. Aga kuidas ikkagi see rõõm siis enda, pere või kogukonna jaoks üles leida? Leida vihmahallidest pilvedest see päikesekiir? Eks siin on paljudel omad nipid ja traditsioonid. Kes pageb keset suve palmi alla, kes naudib seda, mida kohalikul maastikul ja ilmal pakkuda on. Oi jah, vihmast ja soojust tänavu ikka niipalju kasu küll, et juulis juba seemed vohasid ja kukeseente hunnikud täitsid sotsiaalmeedia postitusi. Kus need paremad ja saagirikkamad kohad asuvad, see muidugi jääb saladuseks. Eestlane pidavat enne idanaabrile oma riigisaladused välja rääkima, kui kukeseenekoha avaldab. Korilastel siis pole nagu häda miskit, seeni-marju jagub, jälle pisi ke kokkuhoid olemas poeskäikude arvelt. Ja need värskes õhus viibitud tunnid ning sajad sõõdetud sääsed. See kõik on väärt ennast õhtuks väsinult, aga rahulolevana tunda.

Keegi ei taha sellest veel väga valjuhäälselt rääkida, ikkagi augustikuu esimesed päevad alles, aga paraku on selgemast selgem, et kaugel pole enam ka koolimineku aeg. Tõsi, enne seda saab veel sajalt erineval moel suvevaheaega (kehtib laste puhul) või siis puhkust (kehtib täiskasvanute puhul) nautida. Ja olgu need rõõmud siis väikesed või suured, peaasi et nad on. Mõnes päevaski.

Päikeselist augustikuud soovides

TEET REIER

KLÖPS

Kuivamaamehed tulid merelt kullaga. Juuli keskel toimus 68. Muhu Väina regatt. OCR III klassis saavutas esikoha jaht Liliann, mille meeskond tuli ühtlasi ka Eesti meistriteks. Meeskonda kuuluvad ka ettevõtjad ja Türi arengu sihtasutuse nõukogu liikmed Kristjan Männa ja Jan Raudsepp. Palju õnne! ERAKOGU

2025. aasta oktoobris valitakse uued volikogud

19. oktoobril 2025 toimuvad kohaliku omavalitsuse volikogu valimised ning pärast 2017. aasta haldusreformi moodustunud Türi vald saab nende valimistega volikogu kolmanda koosseisu. Vastavalt Türi vallavolikogu 25. juuni 2025 otsusele nr 25 on Türi vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arv sarnaselt eelmiste koosseisudega 23.

Türi valla valimiskomisjon ja selle töökorraldus

Valimiste korraldamiseks moodustas Türi vallavolikogu 25. juuni 2025 otsusega nr 26 Türi valla uue valimiskomisjoni. Valimiskomisjon on viieliikmeline ning selle koosseisu kuuluvad vallasekretär Lii Laanemets (kes ametikoha järgi ka valimiskomisjoni esimees), aseesimees Marje Pärn ning liikmed Eleana Palling, Ülle Surva ja Liisa Ruisu. Asendusliikmeteks on Janelle Leenurm ning Anu Ärm. Komisjoni liikmete kontaktandmed on avalikustatud Türi valla veebilehel www.tyri.ee - valimised.

Valimiskomisjon töötab ning võtab kandideerimisdokumente vastu Türi valla haldushoones aadressil Türi vald, Türi linn, Hariduse tänav 3 (II korrus, kabinet nr 205 – vallasekretäri kabinet).

Valimiskomisjoni tööaeg on järgmine;

- 1) 20. augustist 17. septembrini 2025 (17. september kaasa arvatud) tööpäevadel (v.a 9. ja 11. septembril 2025) esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval kell 14-17 ning reedel kell 9-14;
- 2) 9. ja 11. septembril 2025 kell 14-18;
- 3) 18. septembrist 2025 valimispäevani (19. oktoobri 2025) igal esmaspäeval kell 9-12;
- 4) valimispäeval, 19. oktoobril 2025 kella 9-st kuni jaoskonnakomisjonide esitatud materjalide üleandmise lõppemiseni;
- 5) 20. oktoobril 2025 kell 9.30-17.

Kuigi seadus määrab, mitmendal päeval enne valimispäeva on õigus hakata kandidaate registreerimiseks esitama, langeb see kuupäev sel aastal 20. augustile ehk riigipühale (taasiseseisvuspäev). Kuna Türi valla valimiskomisjon võtab dokumente vastu tööpäevadel, siis 20. augustil 2025 kandideerimisdokumente siiski esitada ei saa.

Liisuheitmine kandidaatidele registreerimisnumbrite andmiseks toimub 12. septembril 2025 kell 13 Türi vallavalitsuse haldushoone (asukoht Türi linn, Hariduse tänav 3) II korruse saalis.

Hääletamisõigus

Hääletamisõigus on hääletamise päeval vähemalt 16-aastaselt Eesti kodanikul, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoht on Türi vallas. Lisaks Eesti kodanikele on nendel valimistel hääletamisõigus Euroopa Liidu kodanikel ja Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel elaval välismaalasel. Valijate nimekiri on elektrooniline ja selle koostab siseministeerium 19. septembri 2025 seisuga. Pärast 19. septembrit 2025 elukoha ja viibimiskoha aadressiandmetest tehtud muudatusi valimiste ajal arvesse ei võeta. Selline valija saab hääletada eelmise elukoha kohaliku omavalitsuse volikogu.

Hääletada ei saa isik, kes on kohtumäärusega valimisõiguse osas tunnistatud teo- võimetuks, ning isik, kes on süüdi mõistetud kuriteos ning kannab vanglakaristust. Hääletamisõigust ei saa edasi volitada.

Hääletamise aeg

Valimispäev on 19. oktoober 2025, ent hääletada saab terve nädala. 13.-18. oktoober 2025 toimub eelhääletamine ning elektrooniline hääletamine, valimispäeval ehk 19. oktoobril 2025 toimub hääletamine ainult jaoskonnades.

Valimisjaoskonnad

Hääletamise korraldamiseks on Türi vallas sarnaselt viimati toimunud valimistele ehk Euroopa Parlamendi valimistele kolm valimisjaoskonda. Türi vallas elav valija võib hääletada ükskõik millises talle sobivas jaoskonnas ja hääletamisruumis.

Valimisjaoskond nr 1, mille hääletamisruum on Türi linnas Türi kultuurikeskuses, korraldab hääletamist terve valimisnädala ehk 13.-19. oktoober.

Kaks jaoskonda ehk valimisjaoskonnad nr 2 ja 3 korraldavad valimisi 17.-19. oktoobril ning tegemist on mobiilsete valimisjaoskonnadega, mille hääletamisruumid asuvad hääletamise päevadel erinevates asukohtades.

Türi valla territooriumil saab hääletada järgmiselt:

- 1) **Türi kultuurikeskuses 13.-18. oktoobril 2025 kell 12-20 ning 19. oktoobril 2025 kell 9-20;**
- 2) **Kabala koolimajas 17. oktoobril 2025 kell 12-20;**
- 3) **Käru koolimajas 17. oktoobril 2025 kell 12-20;**

4) Väätsa rahvamajas 18. oktoobril 2025 kell 12 -20;

5) Oisu rahvamajas 18. oktoobril 2025 kell 12-20 ning 19. oktoobril 2025 kell 9-20;

6) Türi ühisgümnaasiumis 19. oktoobril 2025 kell 9-20.

Valimisjaoskonnad nr 2 ja 3 korraldavad 17.-19. oktoobril 2025 ka kodus hääletamist.

Valimisjaoskond nr 1 korraldab perioodil 13.-16. oktoober ka väljaspool elukohajärgset valimisringkonda ning hoolekandeasutustes hääletamist.

Elektrooniline hääletamine toimub 13. oktoobri 2025 alates kella 9-st ning kestab ööpäevaringselt kuni 18. oktoobri 2025 kella 20-ni.

Kandideerimisõigus

Türi vallavolikogusse võib kandideerida iga hääleõiguslik Eesti kodanik ja Euroopa Liidu kodanik, kes hiljemalt 14. septembril 2025 saab 18-aastaseks ja kelle püsiv elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel asub hiljemalt 1. augusti 2025 seisuga Türi vallas. Volikogu liikmeks ei või kandideerida tegevväelane ega isik, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.

Kandideerida võib üksikkandidaadina või erakonna või valimisliidu nimekirjas.

Valimisliidu võib kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteks moodustada vähemalt kaks hääleõiguslikku Eesti või Euroopa Liidu kodanikku.

Valimistel osalemiseks tuleb enne kandidaatide esitamist esitada valimiskomisjonile seltsinguleping ning valimisliidu registreerimisavaldus.

Kandideerimiseks ning selleks vajalike dokumentide vormistamiseks on teave ja näidised avalikustatud valimisteenistuse veebilehel <https://www.valimised.ee/et>.

Valimise korraldamisega infot täiendatakse vastavalt seadusega määratud tähtpäevadeks tehtud valimistoimingutele. Teave valimiste korraldamise kohta on avaldatud ka valimisteenuste veebilehel www.valimised.ee ning Türi valla veebilehel www.tyri.ee - valimised.

Kohalik omavalitsuse volikogu valimisega seotud informatsiooni on võimalik küsida riigi valimisteenistusest (tel 631 6633, e post info@valimised.ee) või Türi vallasekretärilt (526 5704, e post Lii.Laanemets@tyri.ee; vallavalitsus@tyri.ee)

LII LAANEMETS
Türi vallasekretär,
Türi valla valimiskomisjoni esimees

Kaasav eelarve tuleb üheksandat korda

Kaasava eelarve eesmärk on vallaeelarvesse sellisteks kuludeks raha planeerimine, mis eelarveaastal enim teenib kogukonna huve.

Kaasava eelarve osa on igal eelarveaastal 50 000 eurot. Ühel eelarveaastal rahastatakse vähemalt kahte objekti. Ühe ettepaneku minimaalne kulu võib olla 5000 eurot ja maksimaalne kulu 25 000 eurot.

Kaasava eelarve menetluses võivad osaleda kõik Türi valla arengust huvitatud vähemalt 16-aastased füüsilised isikud, kelle elukoht Eesti rahvastikuregistri alusel on Türi vallas.

Kaasava eelarve ettepanekuid oodatakse vahemikus 1.-18. september (kaasa arvatud) 2025 kirjalikult ametiasutuse postiaadressile või e-postiaadressile vallavalitsus@tyri.ee märgusõnaga „Kaasav eelarve“.

Esitatud ettepanekute hindamiseks ning teostatavuse kohta seisukoha andmiseks moodustab vallavalitsus ajutise komisjoni. Ajutise komisjoni koosseisu peavad kuuluma vallavolikogu igast alalisest komisjonist komisjoni esitatud 1-2 liiget ja 2 vallavalitsuse esindajat.

Komisjon analüüsib ettepaneku teostatavust ajalisest, rahalisest, tehnilisest ja õiguslikust aspektist ja valib välja kuni 10 ettepanekut, mis esitatakse hääletamiseks kogukonnale. Ettepanekute analüüsimise käigus võib komisjon sarnaseid ettepanekuid omavahel liita või täiendada. Komisjoni analüüsi tulemused avaldatakse veebilehel hiljemalt 5. oktoobril.

Komisjon ei suuna avalikule hääletamisele ettepanekuid, mis on tehtud Türi valla sellise asustusüksuse (linna, aleviku, küla) kasuks, kuhu kahe viimase eelarveaasta jooksul on kogukonda kaasava eelarvemenetlusega juba vallaeelarvest raha eraldatud.

8 aasta jooksul on rahastusotsuse saanud 17 objekti:

- 1. **Türi linn aastatel 2017, 2020**
- 2. **Kabala küla aastatel 2017, 2018, 2023**
- 3. **Laupa küla aastatel 2018, 2019, 2022, 2023**
- 4. **Käru alevik aastatel 2019, 2020, 2021, 2022**
- 5. **Väätsa alevik aastal 2021**
- 6. **Kahala küla aastal 2022**
- 7. **Oisu alevik aastal 2024**
- 8. **Kädva küla aastal 2024**

Hääletada saab perioodil 10. – 21. oktoober 2025 (kaasa arvatud) ning hääletada võib ühe hääletusele esitatud ettepaneku poolt.

Ettepanekud, mis saavad rahastamise otsuse, peavad valmima järgmise aasta (s.o 2026) jooksul.

Kaasava eelarve 2026. aasta teabekoosolekud toimuvad 4. – 11. augustini koos arengukava ja eelarvestrateegia koostumistega.

Türi vallavalitsus ootab kogukondade- ja elanikepoolset aktiivset osavõttu ettepanekute esitamisel ning oktoobrikuus hääletamisel.

Infot kaasava eelarve kohta saab finantsjuht Aime Roosioja käest kirjutades aime.roosioja@tyri.ee või helistades telefonil 5395 6116.

Türi raamatukogus peeti luulepiknikut

Türi raamatukogus on juba kaks aastat koos käinud luulesõprade ring, mida hakati kutsuma vabalavaluule klubiks ja kuhu olid (on siiani) oodatud kõik, kel südames luule ja looming. Kohtumistel jagatakse omaloomingut, innustatakse üksteist, luuakse uusi tekste ning käiakse ka üksteise esinemistele kaasa elamas. Just sellises inspireerivas seltskonnas sai luulepisiku ka meie raamatukoguhoidja Triinu, kelle luuleread on tänaseks sotsiaalmeedias kogunud märkimisväärsed austajaskonna.

Kuna vabalavaluule sõpradel oli kogunenud nii palju häid luuletusi, tekkis mõte neid ka suuremale ringile jagada ja kutsuda luulesõpru veel juurdegi. Nii saigi teoks mõte korraldada ühel ilusal soojal suveõhtul luulepiknik, kus kõik soovijad saaksid enda

loomingut jagada. Paraku ei olnud ilmataat sooja suveõhtu osas meiega ühte meelt ja otsustas meie viljakat luulepiknikut ka veidi vihmaga kasta, kuid vihmane ilm piknikulisi ei heidutanud - vastupidi.

Raamatukogu hubastesse ruumidesse kogunes saalitäis luulesõpru üle Järvamaa, Tartust ja Rakverestki. Meie tublid luuletajad astusid publiku ette, nad otsekui avasid oma südame, tehes läbi oma loomingut kuulda-vaks enda mõtted: rõõmud, lustakad väljütlemised, aga ka hingevalu ja läbielamised.

Pole just lihtne lasta teisi enda kõige salajasematesse mõtetesse, kusjuures mitmele esinejale oli lausa esimene kord seista suure kuulajaskonna ees. Seda enam väärivad tunnustust kõik, kes oma loomingut teistega jagasid.

Luulepiknikust kujunes ühtehoidev, tõeliselt avatud südamete õhtu, rõõmu õhtu. Täname südamest kõiki esinejaid ja kuulajaid – just teie toel sündis see eriline sündmus, mis jääb meelde nii esinejatele kui publikule.

Aili (vabalavaluule klubist) muljed: „Mul oli väga võimestav kuulata inimeste valikut. Igal tekstil on oma taust ja see tunduski nagu saladuste õhtu. Meil oli Triinuga küll tunne, et me teeme seda veel.

Südames oli väga soe tunne, et kunagine õpilane Kristina prõmmis nii hingeminevaid tekste. Pisara ka poetasin. Sai nutta ja naerda ja kordagi ei olnud igav. Jõudsime jälgida. Aitäh raamatukogule, et vabalavaluule klubi kodustasite!”

ASTRID KARPENDER
Türi raamatukogu direktor

TÜRI AUTOTURG

Sõidukite ost-müük-vahetus

Asume Türi linnas, Jaama 22
Telefon: 5356 3198

Türi muusikakooli õpilased olid väga edukad rahvusvahelisel konkursil Belgias

4.-5. juulil toimus Brüsselis rahvusvaheline konkurss „Music Academy FORTE” 2025, kus oli osalejaid riikidest üle maailma. Eestit esindasid Türi muusikakooli flöödi-, tšello- ja kitarriõpilased, kes osalesid videovoorus.

Debütantide kategoorias (6-8 a) osales Helen Oti tšelloklassi õpilane Marelle Kaasiku, kellele anti välja II koht. A-kategoorias (9-10 a) osalesid Peep Heinaste kitarriklassi õpilane Bert Laagemann, kes sai I koha ja Kasper Ott, kes saavutas II koha. B-kategoorias (11-13 a) võistles Helen Oti tšelloklassi õpilane Karl Märten Aren, kes saavutas II koha ja Viia Ivaski flöödiklassi õpilane Annaliisa Aren, kes sai samuti II koha.

C-kategoorias (14-16 a) osales Helen Oti tšelloklassi õpilane Mia Martha Aasaväli, kelle esinemist hinnati II koha vääriliseks ja Viia Ivaski flöödiklassi õpilane Eliise Aus, kes saavutas III koha.

Marelle Kaasiku kontsertmeister on Janika Oja, Annaliisa Areni kontsertmeister Viia Ivask ja Karl Märten Areni, Mia Martha Aasaväli ja Eliise Ausi kontsertmeister on Katrin Aesma.

Konkursi videod salvestas Sergei Zinovjev.

Konkursi info <https://musicacademy.be/general-information/>

SILJA AAVIK, Türi muusikakooli direktor

TÜRI VALDA EDASIVIIV JÕUD!

Raivo Matsina

SDE KANDIDAAT TÜRI VALLA KOHALIKEL VALIMISTEL

30 AASTAT ETTEVÕTLUST TÜRIL

PARIMAD HINNAD!

www.ehituspuit.com

Ostame

Sise- ja välisvoodrilaud, terrassilaud, ehituspuit

okas- ja lehtpuupalki, hinnad head ja raha kohe kätte!

Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

TÜRI MUUSIKAKOOLI 2025/2026 õppeaasta AVAAKTUS

uutele 1. klassi õpilastele

esmaspäeval, 1. septembril kell 17.00

Türi Kultuurikeskuse väikeses saalis

Teistel õpilastel palume tulla kooli tundide määramiseks ajavahemikus kell 15.00-16.30

Eelkooli õpilaste esimene kokkusaamine ja tundide määramine toimub teisipäeval, 2. septembril kell 17.30

Türi Kultuurikeskuse väikeses saalis

Registreerime 5-6-aastaseid lapsi I EELKOOLI.

Oodatud on ka põhikooli algklasside õpilased.

Katseid ei ole. Õppetöö toimub rühmaõppe vormis kaks korda nädalas 45-minutilise tundidena.

Õppetasu on 21 eurot kuus.

Avalduste blanketid leiuate kooli kodulehelt <https://www.tyrimuusikakool.ee/uute-õpilaste-vaatavus>

Digitaalselt allkirjastatud avaldused palume saata kooli e-posti aadressile tyrimuusika@gmail.com

TÜRI LASTEAEDE OTSIB JUST TEID,

- ERIPEDAGOOG
- LOGOPEED
- TASANDUSRÜHMA ÕPETAJA

• Kvalifikatsioon pedagoogilistel ametikohtadel võib olla omandamisel

• Koostamise suurus 1,0

• Tööle asumise aeg: 01.08.2025

SOBID MEIE MEESKONDA, KUI OLED TÖÖKAS, LOOMINGULINE, VÄÄRTUSTAD KOOSTÖÖD, USALDUSLIKKE SUHTEID JA ÜHIST TEGUTSEMIST!

Kandideerimiseks saada meile oma CV, kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid ja soovitatavaks liitumisel 10. augustiks aadressile tyri.lasteae@tyri.ee

Läätina: Mait Pannmõrk, tel. 9648 7805

Järva Rehvikeskus
Maakonna suurim rehvi- ja veljevalik!

- ✓ MAAKONNA SUURIM REHVIVALIK
- ✓ POES OLEMAS ÜLE 500 SUVEREHVI
- ✓ PROFESSIONAALNE REHVIVAHETUS JA
- ✓ REHVIDE HOOAJALINE HOIUSTAMINE

e-poes saad ostu sooritada järelmaksuga www.jarvarehvid.ee

SAILUN **TRIANGLE** **YOKOHAMA**
HANKOOK

53 09 07 46 Viljandi 13, Türi

RAAMATUKOGUHOIDJA SOOVITAB

HELEN EELRAND „ME VEEL NÄEME“

Helen Eelrandi raamat „Me veel näeme“ on esmapilgul lihtne, pisut põnev ja kergelt loetav teos, mille võib mitte millelegi mõeldes lihtsalt läbi lugeda, teisalt võib pikalt mõtlemata jääda meie elu ettemääratuse üle. Kui sind huvitavad inimeste suhted, emotsioonid ja käitumine kriisisituatsioonis, siis on see raamat just sinule. Kui sind huvitab hingede rändamine ja eludevaheline elu, siis on see raamat sinule.

Väike Lauren sattub liiklusõnnetusse ja langeb koomasse, tema vanemad aga ei oska tekkinud olukorraga toime tulla ja see paneb proovile nende omavahelised suhted. Mõlemad elavad ennast välja omamoodi ja üksteisest kaugenedes. Viibides teispoosuses näeb Lauren kõike toimuvat pealt, ta tahaks väga oma vanemaid aidata, aga ei oska. Raamatu autoril on suurepärane oskus näha maailma läbi lapse silmade ja seda nii vahetult edasi anda.

Lauren kohtab teispoosuses oma vanaisa, kes teda vanematega kontakti leidmisel suunab ning kelle elutarkused ja mõtteterad on tähelepanuväärselt tabavad. „Konarusteta tee on idioodi tee“ – kas saaks veel täpsemini väljenduda?

See raamat on kahtlemata minu viimase aja parim lugemiselamus – üks ütle mata kõitev ja mõnus lugemine, mille neelad läbi ühe hingetõmbega, raatsimata jätta vahele ainsatki rida enne, kui lõpp käes on.

„Me veel näeme“ saavutas Tänapäeva 2013. aasta romaani-võistluse III koha.

HELI PETROVITS

Rati OÜ
ENERGIALAHENDUSED

SOOJUSPUMBAD ÕHK-, VESI-, MAA

Telefon: +372 518 3495
E-mail: ratienergia@gmail.com
rati.ee

Müük, paigaldus.
Hooldus, remont.
Märgpesu.

Tervisedendaja nügib koole ja lasteaedu tervislikuma elu poole

Möödunud aasta veebruarist alustas Järvamaal tööd uus spetsialist – haridusasutuste tervisedendaja Eneli Kerro. Nüüdseks on Enelil maakonna kõigi 32 haridusasutusega koostöö sisse seatud ja ta seisab hea selle eest, et tervist toetavad tegevused oleksid prioriteet nii koolides kui ka lasteaedades.

Haridusasutuste tervisedendaja amet on üsna uus kogu Eestis. 2024. aasta alguses panid tervisekassa, tervise arengu institut ja maakondlikud arenduskeskused seljad kokku ning alustasid koostööprojekti, mille eesmärk on senisest tõhusamalt tegeleda tervisedendusega lasteaedades ja koolides. Selleks võeti igasse maakonda ning Tallinnasse ja Tartusse tööle tervisedendajad, kes toetavad oma maakonna või linna haridusasutusi teoreetiliste teadmiste ja praktiliste tegevustega, et kujundada nii laste, noorte kui ka haridusasutuste töötajate seas tervist väärtustavat elulaadi.

Järvamaal on tosin lasteaeda ja 20 kooli, kellele sihtasutuses Järvamaa töötav Eneli pakub teavet ja tuge järjepidevalt tervisedendusega tegelemiseks. Tema töö lahutamatu osa on infovahetus ja võrgustikutöö arendamine, kuid Eneli vastutab ka maakonna tervisedenduse valdkonna strateegilise planeerimise ja haridusasutuste vajaduste ühendamise eest maakonna ühisteks eesmärkideks.

Ennetus ennekõike

Kui aga Eneli peaks oma töö sisu ja eesmärgi selgitama kümneaastasele lapsele, siis mida ta kostaks? „Minu töö eesmärk on aidata koolidel ja lasteaedadel tegeleda tervisedendusega järjepidevalt ja süsteemselt. See tähendab, et tervist toetavad tegevused ei ole juhuslikud ega ühekordsed, vaid osa igapäevastest kooli- või lasteaiaelust. Igas koolis ja lasteaias peaks olema tõendus põhine sekkumisprogramm.“

See tähendab tegevust või programmi, mille kasulikkus on teaduslikult tõestatud. Näiteks

võib selleks olla Kiusamisvaba Kool, mis aitab ennetada kiusamist ja toetada laste omavahelist suhtlemist. Lisaks on oluline, et igas asutuses oleks tervise-meeskond, tervise tegevuskava ja vastutajad ehk inimesed ja plaanid, mis aitavad hoida tervist toetavad valikud kogu meeskonna ühise fookusena. Minu roll on toetada koole ja lasteaedades selles, et nad saaksid ise teadlikult ja targalt kujundada sellise keskkonna, kus kõigil: lastel, töötajatel ja ka lapsevanematel, on lihtsam teha tervislikke valikuid ja end hästi tunda,“ toob Eneli näitena.

Oluline osa Eneli tööst on ka tõendus põhiste sekkumisprogrammide juurutamine. Igas koolis ja lasteaias peaks toimima vähemalt üks programm, mis toetab probleemide ennetamist või lahendamist, olgu see siis seotud kiusamise vähendamise, liikumise suurendamise või tervisliku toitumisega. Eneli tõi välja, et Järvamaal alustasid mullu kahe lasteaia kolme rühma õpetajad programmi Seikluste Laegas koolitustega. „Programmis keskendutakse neljale põhi-teemale: tervislik söömine, istumisaia vähendamine, janu korral vee joomine ja piisav liikumine. Loodame, et õppeaasta lõpuks on õpetajad, lapsed ja lapsevanemad teadlikumad ning kasutavad õpitut nippe järjepidevalt ja igapäevaselt,“ rääkis Eneli.

Kaasatuse tunne on hea tunne

Türi Kevade kooli direktor Ülle Müller sõnas, et oli meeldivalt üllatunud, kui tervisedendaja tuli isiklikult kooli külla, mitte ei piirdunud e-kirjaga. „Saime rääkida oma rõõmudest ja muredest, kaardistasime ja mõtestasime koos tervisedendusega seotud vajadusi ning saime tuge kava koostamiseks,“ kirjeldas koolijuht.

Täna seks on kool liitunud Liikuma Kutsuva Kooli võrgustikuga ja saanud väärtuslikku infot teabepäevadest, konverentsidest ja muudest tervist edendavatest tegevustest. „Kevade kool tunneb end tõeliselt olulise võrgustiku

osana,“ lisas Müller.

Väätsa lasteaed Paikäpp on laste ja lasteaia personali tervise ja heaolu edendamisel märkimisväärselt tööd teinud. Lasteaial on vastu võetud tervisedenduse tegevuskava, igal aastal koostatakse tervisedenduse ürituste kalender ning moodustatud on tervise meeskond, kus lisaks lasteaia personalile soovatakse edaspidi näha ka lapsevanemate esindajat. Lasteaia direktor nentis, et kuigi tervisedendus on Paikäpa lasteaias olnud igapäevane ka enne koostöö algust Eneliga, on tema abiga lasteaia ellu lisandunud üht-teist uut nii toitumise kui ka liikumise vallas. Näiteks on koolitatud kokka, muudetud menüüd, vähendatud suhkru kasutamist toitudes ja pandud rõhku kohalikule toorainele. Lastele pakutakse vahvaid liikumisvõimalusi koos vanematega ja kasutatakse aktiivselt õueruumi, sh viibivad lapsed õues vähemalt kaks korda päevas.

„Sel õppeaastal on tervisedenduse tegevused liidetud programmiga Roheline Kool, mille tähtsamad teemad on toit, tervis ja liikumine ning globaalne heaolu. Vastavalt sellele korraldab meie meeskond tegevused. Lisaks rakendame programmi

Seikluste Laegas põhimõtteid, praegu koolitatakse ühte lasteaia rühma. Eesmärk on liituda ka Liikuma Kutsuva Kooli programmiga, et lasteaia õpetajad teadvustaksid süsteemse ja planeeritud liikumise olulisust (näiteks sirutamine, joogaharjutused jm). Lasteaedadele võiks programmi liitumine olla lihtsustatud, kuna meie õppesüsteem on päevakavast lähtuv,“ tõi ta aga välja ka ühe kitsaskoha.

Veidi enam kui aasta haridusasutuste tervisedendajana töötanud Eneli kinnitas, et on valinud õige ameti. „Kohtumistel koolijuhtidega olen mõistnud, kui oluline on see, et keegi neid päriselt kuulab. Sageli ei oodatagi kiireid lahendusi, vaid tunnet, et keegi saab aru nende muredest ja aitab neid mõtestada. Minu roll ei ole lihtsalt ideid anda, vaid koos mõelda ja toetada,“ kirjeldab Eneli oma kogemust. „Inspireeriv ja positiivne on see, kui tulen kohtumiselt ja juba leian postkastist armsa kirja, kus tänatakse silmaringi avardava ja sooja kohtumise eest. Ma teen oma tööd südamega ja loodan, et minu töö maakonna haridusasutuste tervisedenduse spetsialistina aitab kaasa tervise ja heaolu edendamisele ning hoidmisele.“

Súdamekodud

LIITU MEIE MEESKONNAGA PAIDES VÕI KÄRUS!

- Hooldaja
- Abihooldaja

Sind ootab:

- paindlik töökoormus
- kohapealne väljaõpe
- sõidukompensatsioon kaugemalt tulijale
- spordi- ja tervisetootus
- ühisüritused ja kokkuhoidv meeskond

Rohkem infot ja kandideerimine:

Käru Súdamekodu

karu@sudamekodud.ee
517 2057

Paide Súdamekodu

paide@sudamekodud.ee
5866 0288

Kümme küsimust Türi valla noorte heaolu spetsialist Birgit Jürjensile

Märtsis 2024 alustasid 60 kohalikku oma-valitsust toe ja lahenduste pakkumist 16-29-aastastele noortele, kes on Eestis tööturult või haridusest erinevatel põhjustel kõrvale jäänud.

REELIKA ROOSILEHT-BORK

Türi vald on liitunud noortegarantii tugisüsteemiga, mis on osa laiemast noortegarantii Eesti tegevuskavast, millega soovitakse jälgida, et kõik sihtrühmas olevad noored üle Eesti saavad kas tööpakkumise või täiendusõppe, õpipoisiõppe või praktikapakkumise nelja kuu jooksul pärast töötuks jäämist või haridussüsteemist lahkumist.

Projekti „Järvamaa noorte toetamine“ raames võeti tööle kolm noorte heaoluspetsialisti, igasse omavalitsusse üks spetsialist. Noore toetamiseks kasutatakse noore individuaalsetest vajadustest lähtuvaid tööpõhimõtteid, mis võimaldavad nooreni jõuda, vajaduse väljaselgitamist, tugitegevuste pakkumist ja/või korraldamist. Tegemist saab olla nii lühiajalise kui ka pikaajalise toetamisega, sealhulgas vajalike teenuste ja toetuste tutvustamisega.

Türil asus alates 1. augustist 2024 noorte heaolu spetsialistina tööle **Birgit Jürjens**.

Birgiti eesmärgiks on oma töö kaudu toetada ja panustada kogukonda ning aidata seeläbi noori ühiskonnaellu tagasi. Birgiti töö on juhinduda noorte vajaduste ja huvide põhjalikust mõistmisest, pakkudes neile vajalikku tuge ja ressursse. Birgit usub, et iga noor väärib võimalust ning tema eesmärk on aidata neil seda saavutada.

Türi vallavanem Sulo Särkinen näeb oma-valitsujuhina suurt vajadust toetada meie maakonna noori. Antud toetus annab meile võimaluse tööle rakendada lisatööjõu näol noorte heaolu spetsialist, kes saab olla lisaks projekti eesmärkidele toeks ka lastekaitse valdkonnas.

Projekti abikõlblike kulude kogumaksumus on 387 934,92 eurot. Projekti abikõlblikkuse periood on 1.03.2024 - 30.11.2026.

Projekti koordineerib SA Järvamaa, kus töötab programmi eesmärkide saavutamiseks koordinaator/projektijuht Reelika Roosileht-Bork. **Mis on Teie töö sisuks noorte heaolu spetsialistina?**

Meie töö sisuks noorte heaolu spetsialistidena on toetada noori vanuses 16-29. Toetame noorte vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset heaolu. Aitame noortel jätkata haridusteel või astuda tööellu. Tegelen sellega, et noored tunneksid ennast kuulduna, nähtuna ja toetatuna. Olgu see siis koolimure, peresuhted või lihtsalt tunne, et keegi ei mõista - ma olen olemas, et kuulata, suunata ja aidata leida lahendusi.

Mida igapäevatöö endast kujutab? Kui paljudele noortele päevas/nädalas kirju saadate? Kuidas nad üldjuhul vastavad ja milliseid taktikaid kasutate, et nad päriselt programmiga kaasa tuleks? Kuidas aitate neid, kellel päriselt on abi vaja, kuid nad seda tunnistada ei taha?

Iga päev on erinev. Üldiselt suhtlen üsna paljude noortega - mõnel päeval rohkem, mõnel vähem. Vahel kirjutame sotsiaalmeedias või e-kirja teel, aga üritame võimalikult palju kohtuda noortega individuaalselt.

Mõni vastab kohe, mõni vajab rohkem aega. Ma ei suru ennast peale, vaid üritan luua turvalist ruumi, kus noor saab ise otsustada, kui palju ta jagada soovib. Taktikaks ongi pigem empaatia, järjepidevus ja ausus. Kui noor tajub, et teda ei hinnata ega sunnita, on ta palju julgem ka abi vastu võtma. Need noored, kes ei tunnista, et nad vajavad tuge, needega tuleb eriti kannatlikult töötada. Mõnikord piisab lihtsalt olemasolemisest ja väikestest samudest, et tekiks usaldus.

Milliste murede või küsimustega noored Teie poole kõige sagedamini pöörduvad? Noored pöörduvad sageli vaimse tervise teemadega, milleks on ärevus, üksindus, motivatsioonipuudus. Samuti tulevad jutuks suhted pere või sõpradega. On ka praktilisemaid muresid nagu õppimine või töötötsingud.

Millised on peamised väljakutsed, millega meie valla noored täna silmitsi seisavad? Tänapäeva noored seisavad silmitsi üsna paljude väljakutsetega. Näiteks sotsiaalmeedia pidev surve. Mõtlen seda, et sealt tihti peale tulevad soovid olla edukas, ilus, tark. Samas võivad neil puududa päris suhted ja toetav võrgustik.

Väljakutsed hõlmavad ka madalat enesehinnangut, vaimse tervise probleeme, kiusamist, peresisest ebastabiilsust ja raskusi koolis toimetulekul. Väiksemates kohtades lisandub kindlasti ka piiratud ligipääs tugiteenustele ja transpordile.

Kas on märgata muutusi noorte vaimses tervises või toimetulekus? Jah, viimastel aastatel on märgata, et vaimse tervise probleemid on sagenenud. Üha rohkem

noori tunnevad ennast ülekoormatuna. Nende võime toimetada igapäevase eluga on kohati langenud. Paljud tunnevad, et nad peavad olema „kogu aeg tublid“, aga tegelikult vajavad nad puhkust ja inimlikku mõistmist.

Milliseid teenuseid, programme, tegevusi te pakute noorte heaolu toetamiseks? Kuidas toetate end ise?

Meie pakume erinevaid teenuseid - individuaalne nõustamine, töötoad. Koostöös teenuse pakkujatega, kelleks on näiteks Ojaveere, Sensus ja Kesk-Eesti nõustamise- ja rehabilitatsioonikeskus, saame pakkuda ka psühholoogi teenust ja erinevaid teraapiaid. Samuti teeme võimalikult palju ennetustööd koolides, et noored teaksid, kelle poole pöörduda. Ka noorte endi häält kaasame - kuulame, mida nad päriselt vajavad.

Enda heaolu toetame *coachinguga* ja sellega, et jagame oma igapäeva tööd kolleegidega ning võtame teadlikult aega, et taastuda mõnest keerulisemast juhtumist.

Kas noortel on lihtne ligi pääseda vajalikele tugiteenustele?

Teenustele ligipääs on kahjuks mõnikord probleem. Väikestes kohtades pole piisavalt spetsialiste ja info ei pruugi jõuda noorteni alati õigel ajal. Sellepärast tegelemegi pidevalt sellega, et teha teenused nähtavamaks ja kättesaadavamaks - olgu see siis veebis või kasvõi mõnes asutuses kohapeal.

Kas Te teete koostööd teiste spetsialistide või organisatsioonidega ja kellega?

Jah, koostöö on selle töö üks olulisemaid osasid. Üksinda seda tööd teha ei saa ega peagi. Teen tihedat koostööd teiste noorte heaolu spetsialistidega, enda kolleegidega kohalikus omavalitsuses, Järvamaa töötukassaga, koolipsühholoogide, sotsiaalpedagoogide, noorsootöötajate (noortekeskustega) jne.

Samuti teeme koostööd kriminaalhooldajatega. Vahel ka politsei ja noorte tugiüksustega. Koos suudame palju rohkem, kui igaüks panustab oma kogemuse ja teadmise. Just koostöö kaudu sünnivad paremad lahendused ja noor saab tuge erinevatest suundadest korraga.

Kuidas saab kogukond tervikuna aidata kaasa noorte paremale enesetundele ja arengule?

Kui noored tunnevad, et nad on osa hoolivast ja turvalisest keskkonnast, kasvab ka nende enesusk ja heaolu. Iga täiskasvanu saab olla noore jaoks oluline - olgu ta õpetaja, trennikaaslane, naaber või müüja. Lihtne žest või hea sõna võib noore päeva muuta.

Kogukond saab kaasa aidata ka sellega, et noortele luuakse võimalusi. Mõtlen selle all seda, kus noored saaksid olla ja neil on tegevused, milles osaleda ning inimesed, kes päriselt kuulavad. Mis aga on kõige tähtsam - noortesse tuleb uskuda!

Mis on Teie suurim soov või eesmärk seoses noorte heaoluga meie vallas? Kas on midagi, mida soovite noortele öelda?

Minu suurim soov on, et iga noor tunneks, et ta on oluline just sellisena, nagu ta on. Peamine on, et ta julgeks abi küsida ja et tal oleks teadmine, et üksi ei peagi alati hakkama saama.

LISALUGU

Üle mitme aasta kooli!

Erinevatel põhjustel mitu kooliaastat vahele jätnud noor lõpetas põhikooli tänu noortegarantii tugisüsteemi projektile „Järvamaa noorte toetamine“. On hea meel tõdeda, et selline teenus ka Järva- maale jõudis. Türi valla tubli ja särasilmne noorte heaolu spetsialist Birgit on igati õige inimene seda eest vedama. Kui juba noor on valmis minema ja küsima abi ja olemas on selline võimalus ega siis tulemusedki tulemata jää.

Jarmo oli jätnud mitu kooliaastat vahele. Kuid eelmisel suvel astus ta Türi vallamaja uksest sisse ja läks otseteed Birgiti juurde. Juba esimeselt kohtumiselt tulles oli selge, et ta tahab kooliteed jätkata. Poiss mõistis, et tal oli võimalus. Võimalus alustada uuesti. Väikesed takistused said üheskoos lahendatud ja 1. septembril oli noormees jälle koolis. Otsus oli tehtud ja nüüd oli vaja ainult edasi liikuda. Kõige rohkem häiris teda aga see, et ta pidi taas end kõigile tõestama. Mitte et keegi seda

otseselt nõudnuks, aga tema enda sees oli see küsimus: kas ma ikka saan hakkama? Samm-sammu haaval hakkas ta aru saama, et tegelikult ei olnud see nii oluline. Kõige tähtsam oli see, et ta oli siin ja valmis õppima. Eesmärk oli kindlalt paigas: kool tuleb lõpetada. Uued koolikaaslased ja sõbrad, uus kool olid just need, mida ta vajis. Üksteisele oldi igas olukorras toeks. Kõik ei olnud alati lihtne. Koolisüsteem, ülesanded, eksamid – need olid ikka paras väljakutse. Oli ka väiksemaid tagasilööke, aga eesmärk oli paigas. Kui kevadel eksamid tehtud said ja põhikooli lõputunnistus taskus, oli ta kindel, et see ei olnud ainult kooliaasta lõpp, vaid tähendusrikas verstapost, mis kinnitas, et kõik raskused, kahtlused ja hirmud on ületatavad. See aasta andis Jarmole enesekindluse tagasi. Täna seks on noormees seadnud endale juba uued eesmärgid, mille suunas liikuda, ja mis kõige olulisem, tal on kindel soov minna edasi õppima.

SPORDIÜUDISED

Tugevad tulemused igalt alalt – Türi sportlased säravad liival ja rattarajal

Juuli pakkus hulgaliselt sportlikke saavutusi – meie sportlased on silma paistnud nii Eesti meistrivõistlustel kui rahvusvahelistel areenidel.

Andreas Kase tõi kergejõustikus pronksi

Noorte U20 Eesti meistrivõistlustel 100 m jooksus saavutas Andreas Kase tugeva 3. koha ajaga 10,61 sekundit. Tegemist on tuleviku-loomusega, kelle nimel tasub edaspidi hoida silm peal.

Evely Kaasiku maailma seitsmes

Soome MM-il orienteerumises näitas Evelyn Kaasiku suurepärase vormi, saavutades lühirajal 7. koha – vaid 17 sekundit jäi puudu esikuukust.

Kurnavatel ja tehnilistel metsaradadel oli Evelyn Eesti naiskonna kindel liider, kinnitades oma kuuluvust maailma tippu.

JOKA orienteerujad rattaorienteerumise meistrivõistlustel

13. juulil toimusid Padise–Vasalemma piirkonnas Eesti ja Balti meistrivõistlused rattaorienteerumises. Priit Poopuu (M40): kuld tavarajal, hõbe sprindis, Tenno Alamaa ja Rita Ojala (M50/N50): esikuuk.

Rannamaadlus Kamari rannas

19. juulil toimusid Kamari rannas Eesti meistrivõistlused rannamaadluses ning laste karikavõistlus. Meie sportlased näitasid tublit võitlusvaimu:

U17 vanusegrupp: Otto Nugis (80 kg) – 4. koht

Täiskasvanud: Otto Nugis (80 kg) – 5. koht

Meiko Jeena (90 kg) – 5. koht

Võistkondlikult saavutati 3. koht

Laste karikavõistlus: Germa Kopolovets (45 kg) – 1. koht

Renat Sedelnik (45 kg) – 2. koht

Gregor Plakk (30 kg) – 3. koht

Maksim Kirilenko (40 kg) – 4. koht

Hleb Alferov (40 kg) – 5. koht

Eesti vibulaskjad lõpetasid MK-sarja Madridis

7.–13. juulil osales Eesti plokkvibu koondis maailmakarika viimasel etapil Hispaania pealinnas Madridis. Kuum ja keeruline tuul tegi võistlemise raskeks, kuid meie sportlased jäid kindlaks ja sihikindlaks.

Plokkvibu naised:

Lisell Jäätma – 9. koht (kvalifikatsioonis 20.)

Meeri-Marita Paas – 9. koht (kvalifikatsioonis 19.)

Maris Tetsmann – 33. koht

Naiskondlikult 9. koht

Plokkvibu mehed:

Robin Jäätma – 33. koht (kvalifikatsioonis 31.)

Segavõistkond: Robin Jäätma ja Meeri-Marita Paas – tugev 7. koht segaduos.

MK-hooaeg on nüüd lõppenud, ees ootavad maailmamängud augustis Hiinas ja MM septembris Lõuna-Koreas.

Spordisuvi jätkub!

Meie sportlased on taas näidanud, et sihikindlus, järjepidev töö ja tahe viivad tulemusteni. Olgu areeniks jooksurada, maadlusliiv, metsarada või märklaud, edu tuleb ainult pingutades. Elame omadele kaasa ja hoiame põialt ees ootavatel suurvõistlustel!

TÜRI SPORDIKLUBIDE LIIT

JUULIKUU PILDIS

Türi valla suvistest tähtsündmustest rääkides ei saa üle ega ümber Kabala laulu- ja tantsupeost ega motoklubi Alempois motopeost. Viimane oli sedakorda eriti vägev: ikkagi juba kahekümnes kord kokku saada. Kabalas lauldi ja tantsiti seekord 59. korda. Järgmisel aastal on sealgi ümmargune number ootamas. FOTOD: TEET REIER

KÕIK ON OODATUD!
22. AUGUST

Türi Kevade Kooli õuel
VABRIKU PST 8, TÜRI
suvelaagri lõpuüritus

kell 13.30 avame Türi Kevade Kooli kohviku
kell 14.00 Türi Kevade Kooli kapelli kontsert
kell 15.00 ETENDUS
SOTSIAALNE TERAAPILINE TSIRKUS

19. augustil kell 18 koolitus
ootame kõiki huvilisi koolitusele
sotsiaalsest tsirkusest. Koolituse
viivad läbi Luidja tsirkusetalu
tegevusterapeudid.
Huvi korral helista tel 5152775
TULE VEEDE AEGA KOOS MEIEGA!

SISSEPÄÄS
TASUTA

Rohkem infot
kevadekool.edu.ee,
kooli FB lehelt

Koostöös: Luidja Tsirkusetalu,
Türi Lastekaitse Ühing, Türi
Noortekeskus, Türi Vald

LÕUNA-JÄRVAMAA
KOOSTÖÖKOOL

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

MUINASTULEDE ÕO KONTSERT
30. AUGUST, KL 21

TINTURA
KABALA RAHVAMAJA KÜÜNIS

PÄÄSE 15€ AVATUD KOHVIK
ARVELDAMINE SULARAHAS

TÜRI KOGUKONNASELTS KUTSUB:

Rohevest nr 7 “KODU”

15.-16. AUGUST 2025

REEDE, 15. AUGUST KELL 13-23

13:00-14:30 ajalooloeng “TÜRI KODUD JA ELUOLU EELMISEL SAJANDIL” - Kaarel Aluoja
15:00-17:00 maitsev töötuba “KERGE GLUTEENIVABA ELU” - Anu Zinovjev (registreeri, 10€)
16:00-17:30 töötuba “AIKAUNISTUSED” - Riina Soovik, Garderiina (registreeri, 10€)
18:00-20:00 rattaretk “AEDADE RAJAD” - Marian Nummert (algab ja lõpeb KONNas)
20:00-21:00 kontsert “MÕNED ILUSAD LAULUD” - Inga Mear, Valdo Preema
21:00-23:00 rohevestlus “KIRED ELURIKKUSE ÜMBER” - ruumi hoiab Marian Nummert

LAUPÄEV, 16. AUGUST KELL 12-22

12:00-13:45 vestluskohtumine “TAPEEDIGA SISUSTAMISEST” - Pille-Riin Lass (tapeet.ee)
14:00-15:30 seminar “NÕGESED, PUUGID, LUSITAANLASED” - Marian Nummert
14:00-18:00 praktiline töötuba “NAINE ja (ELEKTRI)TÖÖRIISTAD” - Ivar Tegelman
15:30-17:00 loomise töötuba “SPREI, MIS TOETAB” - Kristi, Zibo, KeskTee (registreeri, 5€)
17:00-18:30 töötuba “KESTLIK KODUHOOLDUS” - Maret Sikstus
19:00-22:00 kogukonnaõhtu “TANTS-LAUL-KONTSERT”(võta piknikukorv kaasa!)
muusikat loovad Ulvi Esko, Hurmi Jürjens, Andres Aps
pärimustantsude õpituba 20:00-20:45 - Ene Kukk

MÕLEMAL PÄEVAL

Pesunõõrinäitus “MEIE ARMSAD NINARÄTID” KONNa hoovis
Viltimistuba - tee ise meene (5€) või osale SUURE KONNA ühisviltimisel - Lii Kald
Käsitööaas - proovi kätt ja küsi nõu - Thea Vesman
Laste meisterdamine - taimekunst, tapeedikollaaž - Liis Dvorjanski (kuni 17:00)
Trikitarbed ja trikitamine - Janell Randmaa (trikipulgad.wordpress.com) (laupäeval)
Kestlike toodete nõuandekoda - Maret Sikstus (taluelu.ee)
Salvid loodusest - Kristi Zibo (kesktee.ee) (laupäeval)

KEHAKINNITUS

KONNa tee- ja kohvinurk
Süüria toit Alaa'lt (laupäeval)
avatud kohvik-resto AJATU

REGISTREERIMINE

tyrikonn@gmail.com
sõnumiga 5395 7115 (Aili)

TOETAJAD

Türi vald
 JÄRVAMAA KUTSEÕPRADE ÜHENDUS

JÄRVAMAAL ON JÕUDU!

XXXI EESTI RASKEVEOHOBUSTE PÄEV

laupäeval, 09.08.2025
Järvamaa KHK Särevevere tallis algusega kell 12:00

Eesti raskeveohobuste näitus

Hobutööriistade esitus hobusega ja ilma

Rakendamise õpetus ja rakendisõit

EESTI HOBUKASVATAJATE SELTS

Järvamaa Kutsesõprade Ühendus
OPPIMINE ON SÜDAMEASI!

www.eestiraskeveohobune.ee

Ujula lahtiolek augustis:

15.08	14.00-22.00*
17.08	15.00-22.00
22.08	14.00-22.00*
24.08	15.00-22.00
25.08	17.00-22.00
27.08	17.00-22.00
29.08	14.00-22.00*
31.08	15.00-22.00

*Soodushinnaga saun ja pesemine

SEPTEMBRIST UJULA AVATUD IGAPÄEVASELT

Ujula hinnakiri 2025

Bassein + saunad		kliendikaart	
Täiskasvanu	11.00 €	9.00 €	
Õpilane, pensionär	9.00 €	6.50 €	
Eelkooliealine laps 3. - 6.a	5.00 €		
Perepilet 1 + 1	17.00 €	15.00 €	
Perepilet 1 + 2	21.00 €	18.00 €	
Perepilet 2 + 1	24.00 €	21.00 €	
Perepilet 2 + 2	28.00 €	25.00 €	
Iisapilet	5.00 €		
Perepilet kehtib lastele kuni 18a.			
5 x pilet	täiskasvanu	41.00 €	35.00 €
(kehtib 2 kuud)	õpilane, pensionär	35.00 €	30.00 €
10 x pilet	täiskasvanu	75.00 €	69.00 €
(kehtib 2 kuud)	õpilane, pensionär	64.00 €	59.00 €
Kuupilet	täiskasvanu	85.00 €	75.00 €
	õpilane, pensionär	75.00 €	70.00 €
Hooajapilet	täiskasvanu	550.00 €	500.00 €
	õpilane, pensionär	470.00 €	445.00 €
Saunapilet	7.00 €		
4 x saunapilet	24.00 €		
Reedel soodushinnaga saun 14.00 - 18.00	6.00 €		
	saun + bassein	7.00 €	
Hommiku ja päevane pesemine	5.00 €		
Hommiku ja päevane ujumine	7.00 €	6.00 €	
Beebide ujumine/ 10x kaart	9.00 €	66.00 €	
Kliendikaart täiskasvanu	20.00 €		
	õpilane, pensionär	15.00 €	

Sotsiaaldemokraadid TÜRI VALLAS

Teeme vallana samme, et silma paista!

KEVIN KINEV
Türi valla noor

Mõeldes Haapsalu peale, tuleb mõttesse promenaad ning Valge Daam, Otepäga aga seonduvad talv ning talisport. Oma kodukoha, Türi valla üle mõtiskledes tuleb silme ette kevadpealinna tiitel ning legendaarne lillelaat. Need on kahtlemata meie suured visiitkaardid, mis toovad igal aastal kohale tuhandeid külastajaid. Kuid kui lilleõied on ära õitsenud ja laat kokku pakitud, mille poolest me siis teistest omavalitsustest eristume?

Türi vallal on suur potentsiaal olla peresõbralik vald. Meil on turvaline ning rahulik elukeskkond, loodus ja rohelus meie ümber, aktiivsed kogukonnad ning rongiühendus, mis parandab teenuste kättesaadavust ja loob võimaluse töötada Tallinnas või Viljandis. Küll aga on ka puuduseid, mis raskendavad peresõbralikuks vallaks saamist. Usun, et igaüks soovib oma võsukestele kvaliteetset kodulähedast põhiharidust ning mitmekülgseid huvihariduse võimalusi. Kahjuks on vallas piirkonnad (Retla, Kabala, Kärü), kus aga põhiharidust omandada ei saa, see omakorda seab tõkke peresõbralikuks vallaks kujunemisel.

Mida aeg edasi, seda rohkem hakkavad perekonnad suurlinnadest taaskord maapiirkondadesse kolima. Elumudelid muutuvad selliselt, et elukohaks valitakse looduskauneid rahulikke piirkondi linnast kaugemal ning töökohad asenduvad kaugtöövõimalustega või vajatakse head transpordühendust töökohaga. Lugesdes viimast lauset, on justnimelt Türi vald nende kriteeriumite põhjal suurepäraseks elukohaks peredele. Küll aga vajab kindlasti arendamist Türi kinnisvaraturg, mis vastaks noorperede vajadustele ning tingimustele.

Üks oluline aspekt, mida ei saa peresõbraliku valla juures tähelepanuta jätta, on kogukonnatunnet ja kuuluvust loov sotsiaalne infrastruktuur: mänguväljakud, noortekeskused, raamatukogud, kogukonnakeskused ja spordihood. Arenguruumi on just väiksemates asulates, kus laste ja perede vaba aja veetmise võimalused on piiratumad või vajavad kaasajastamist. Kui soovime olla tõeliselt peresõbralik vald, peame väärtustama kogu territooriumi ühtlase mat arengut nii, et ka väike küla ei tunneks end äärealana, vaid osana hoolivast ja kaasavast omavalitsusest.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Türi vallas on olemas kõik eeldused, et kujuneda tunnustatud peresõbralikuks vallaks Eestis: turvalisus, loodulähedus, hea rongiühendus ja tugev kogukonnavaim loovad selleks soodsa pinnase. Samas tuleb teadvustada ka kitsaskohti nagu hariduse kättesaadavus igas piirkonnas ning taskukohane ja sobiv elamufond noortele peredele. Kui neid teemasid julgelt ja sihipäraselt arendada, võib Türi vald kujuneda eeskujuks paljudele teistele. Teeme Türi valla paigaks, kus pereelu on päriselt hoitud ja väärtustatud!

Sotsiaaldemokraadid

Kui soovid liituda sotsiaaldemokraatide meeskonnaga, siis anna sellest märku emailil: s.perillus@gmail.com

“Türi vallal on suur potentsiaal olla peresõbralik vald.”

Sten Perillus: Lihtsad asjad peavad Türi vallas korda saama

Türi valla sotsiaaldemokraadid valisid vallavanema kandidaadiks Sten Perilluse, kes on aktiivne vallavolikogu liige ning igapäevaelus tunnustatud profisportlane. Kohtume Steniga Väätsal, kus ta on üles kasvanud.

Sten, väga paljudele tuli meeldiva üllatusena, et oled valmis võtma vastu väljakutse ja kandideerima vallavanemaks. Kus kohast selline julgus?

Aus vastus on, et selle julguse on andnud meie oma Türi valla inimesed. Kui ma neli aastat tagasi vallavolikogusse kandideerin ja sain väga tugeva tulemuse, näitas see, et minuga sarnaselt mõtlevalid inimesi on siin palju. Olen volikogu liikmena pidevalt kajastanud oma tegevusi nii sotsiaalmeedias kui ka mujal ning see, millist tagasisidet ma inimestelt saanud olen, kinnitab ühte - Türi inimesed ootavad vallajuhtimises muutust.

Sa oled olnud üks enim sõnavõtte teinud vallavolikogu liige ning sinu aktiivsus ei ole jäänud kellelegi märkamata. Miks kohaliku elu arendamine sulle nii palju korda läheb?

Kui mind neli aastat tagasi vallavolikogusse valiti, sain kohe aru, kui suur vastutus sellega kaasneb. Soovisin valijate usaldust õigustada ja olen andnud endast parima - koostanud eelnõusid, teinud lugematul hulgal sõnavõtte, jaganud oma mõtteid kohalikes väljaannetes. Iga kuu kulub tunde, et vallavolikogu materjalid põhjalikult läbi töötada. Mind motiveerib lihtne soov: kujundada oma kodukohast selline paik, kuhu noored tahavad pärast õpinguid tagasi tulla. Kus peredel on hea oma lapsi kasvatada ja kus eakad tunnevad end turvaliselt, teades, et nendega arvestatakse.

Millise valiku ees Sinu hinnangul Türi valla valija seisab?

Minu arvates on küsimus arukas ja vastutustundlik valajuhtimises - just seda ootavadki Türi valla elanikud. Toon ühe näite: vallamaja ette ehitatud purskkaev on tõesti ilus, kuid teadmine, et see tehti meie koolide ja lasteaedade arvelt, ei lähe minu poliitiliste vaadetega kindlasti kokku. Selliseid otsuseid ei tohiks teha noorte heaolu arvelt.

Türi valla rahaline seis on keeruline. Sellises olukorras ei ole ruumi iluinvesteeringuteks - kõigepealt tuleb teha korda lihtsad ja igapäevased asjad. Ma saan iga nädal kirju vallakodanikelt, kes toovad esile heakorraprobleeme. Meie linna ja maapiirkondade teede olukord on samuti väga kehv. Enne, kui saame lubada endale ilu ja esinduslikke projekte, peame tagama, et elementaarsed vajadused oleksid kaetud. Kahjuks on praegune vallajuhtimine alustanud probleemide lahendamist varest otsust.

Sotsiaaldemokraadid on rääkinud palju nii uutest töökohtadest

kui ka uuendamist vajavast elamufondist. Kas need on tulevaste valmiste üks peamisi märksõnu?

Neist kahest teemast ei ole võimalik mööda vaadata, kui soovime rääkida Türi valla arengust.

Töökohtade osas tuleb ausalt öelda, et praegune vallavalitsus ei ole teinud reaalseid samme ettevõtluse siia meelitamiseks. Me ei kasuta ära võimalusi, mida pakub näiteks riik ettevõtluse ja innovatsiooni sihtasutuse kaudu. Kui ootame lihtsalt, et mõni suur ettevõte ise meie uksele koputaks, siis peame endale tunnistama, et seda ei juhtu. Suund tuleb pöörata vastupidiseks - omavalitsus peab ise minema ja ettevõtete ustele koputama. Samas ei tohi me unustada oma valla tublisid ettevõtjaid. Nad peavad tundma paremat sidet Türi vallaga ning teadma, et neid hinnatakse ja toetatakse. Elamufondi küsimus on täpselt sama oluline. Riik on tegemas

samme üürielanute rajamiseks maapiirkondadesse. Türi vald peab olema valmis - kui avaneb mõni toetusmeede, peab meil olema nii koht kui projekt, et kohe tegutseda. Kui hakkame tegutsema alles siis, kui projektimeede avaneb, oleme juba hiljaks jäänud. Kahjuks pole tänased vallajuhid sellist eeltööd teinud. Mina näen, et see valmidus

tuleb kindlasti luua.

Sten, peame rääkima ka tasakaalustatud arengust nii linna- kui maapiirkondade vahel.

Olen alati öelnud, et linn ei saa areneda ilma maapiirkondadeta ja maapiirkonnad ei saa areneda ilma linnata. Türi vald on tervik ja nii tuleb seda ka juhtida. Kui vaadata näiteks Oisu piirkonda, siis viimase nelja aasta jooksul on sealt kadunud kolmas kooliaste, postiteenus ja palju muud. Kahjuks pole omavalitsus proovinud sealset kogukonda realselt aidata ning sellise juhtimise liigume pigem kahanemise suunas. Meil on kindel plaan seda suhtumist muuta.

Türi linnal on samas väga head eeldused olla atraktiivne elupaik noortele peredele - hea ühendus nii Tallinna kui Viljandiga, mõistliku suurusega linn, kus lapsi kasvatada. Vajalik on aga leida oma selge nišš, mis meid teistest Eesti väikelinnadest eristab. Selle nimel tuleb hakata teadlikult tööd tegema.

Lõpetuseks, millises seisus lähevad sotsiaaldemokraadid tulevastele valimistele vastu?

Sotsiaaldemokraadid on Türi vallas alati olnud tugev jõud ning nii ka seekord. Meil on kogenud ja kokkuhoidev meeskond ning selge visioon, kuidas valla arengut targalt juhtida. Me teame, mida tahame ära teha, ja meil on plaan, kuidas seda teha. Olen kindel, et sotsiaaldemokraadid on arukas valik kõigi Türi valla elanike jaoks, kes ootavad muutust ja tasakaalukat juhtimist.

Sotsiaaldemokraadid

TÜRI VALLAS

Tugev Türi tähendab tugevat majandust ja häid töökohti

LAURI LÄÄNEMETS,
vallavolikogu ja riigikogu liige

Sotsiaaldemokraadid pingutavad selle nimel, et Türil oleks rohkem töökohti ja paremad palgad. Lahendused ei ole lihtsad, kuid üks tubli ja teadlik vallavalitsus saab päris palju selleks ära teha. Vaja on tahet ja teadmisi. Täna napib vallavalitsuses mõlemat, kuid me saame seda valimistel muuta.

Keskmise Eesti pere heaolu peab suurenema. Me ei vaja mitte lihtsalt maksude langetamist, vaid maksustruktuuri muutmist. Nimelt on Eesti Euroopas teisel kohal varanduslikus ebavõrdsuses. Lihtsalt maksu langetamine seda ei muuda. 10 protsendile inimestest kuulub 59% Eesti varadest. Näiteks 50% Leedu inimestest, kes asuvad madalama sissetuleku poolel, on eestlastest kaks korda rikkamad. Pidev ebavõrdsuse suuren-damine vähendab keskklassi, ehk inimesi, kellel jääb hädapäraste elamiskulude kõrval raha sel-leks, et käia väljas söömas, osta kohalikku toitu, parandada autot või minna SPAsse. Mida vaese-maks jääb keskklass, seda väiksem on majanduses sisetarbimine ja seda vähem raha jõuab kohaliku ettevõtjani. Maksustruktuuri muutmine, kus keskmine pere maksab vähem ja 10% kõige rikkamatest rohkem, tagab pikaajalise majanduskasvu, kuid ainult sellest ei piisa. Meil on vaja mitte ainult tugevamat majandust, vaid ka ettevõtluse arengut väljaspool Harjumaad. Seetõttu pakkusid sotsiaaldemokraadid valitsusele välja regionaalse tööstuspoliitika nägemuse, mille eesmärk oli konkreetne ja mõõ-

“Lahendused ei ole liht-sad, kuid üks tubli ja teadlik vallavalitsus saab päris palju selleks ära teha.”

detav: rohkem töökohti piirkondadesse ja kõrgemad palgad koha-likele inimestele. Uute töökohtade loomiseks nägi ettepanek ette, et riik rajab vajalikud elektri- ja sideühendused, pakub odavamalt elektrit ning langetab teatud perioodiks tööjõumakse uutele töö-kohtadele. Selle ideega minnakse edasi, kui sotsiaaldemokraadid taas valitsusesse pääsevad, sest parempoolne maailmavaade ei näe valitsusel rolli majandusarengu suunamisel.

Majanduskasvu suurimateks vedajateks on kulla, gaasi ja luksus-autode ekspordiga tegelevad ettevõtted. Ehk siis kõik see, mis on toodetud mujal – siin oleme pigem vahendaja rollis. Vastupidiselt vahendamisele loob tugev tööstus laiapõhjalist kohalikku heaolu ja tagab majandusjulgeoleku ning riikliku toimetuleku. Kui tahame, et inimesed Türil ja mujal Eestis elaksid hästi, peame ise roh-kem tootma. See tähendab tugevat kohalikku ettevõtlust ja tööstust, mis annab inimestele tööd ning toob raha sisse, mitte ei lase sellel riigist lahkuda.

Tegelikult on vallavalitsusel palju võimalusi parema palgaga töökohtade tekkimise toetamiseks. Tihe suhtlus EISiga välisinvesteeringute toomiseks, puhta energia tootmise sidumine tööstusalade tekkimisega, õige hariduse pakkumine inimestele jne. Täna pole Türi vallavalitsus neid võimalusi kasuta-nud ega üldse ettevõtluse arengut püüdnud kohapeal kujundada. Olen kindel, et minu tänased teadmised Euroopa ja riigi juhtimise tasandilt ning kontaktid ministeeriumites ja ettevõtlusorgani-satsioonides avavad nii mõnegi ukse Türi arenguks.

Peatuskoht Türi

VEIGO KAARET
ettevõtja, vallavolikogu liige

Türi on tuntud kui kevadpealinn, kuid kahjuks jääb see paljudele vaid teepealseks märgiks. Täna sõidetakse linnast lihtsalt läbi - vähesed peatuvad, sest puudub põhjus. Just siin peitubki võimalus: Türi vajab nüüdisaegset karavaniparklat, mis kutsuks rändureid siia ööbima ja aega veetma. Karavaniturism on kasvav trend, eriti Eestis, kus inimesed otsivad rahulikku ja turvalist keskkonda. Türi asukoht Tallinna–Viljandi–Pärnu teljel on ideaalne koht. Karava-niparkla looks linna majandusele lisandväärtust - kohali-kud poed, söögikohad ja turismiettevõtted võidaksid iga peatuja kaudu. Parkla ei peaks olema vaid tehniline peatuspaik, vaid koht, mis tutvustab Türi olemust - roheline, sõbralik ja hubane. See võiks olla värav meie linna avastamiseks - kergliiklus-teed, järved, kultuurisündmused ootavad. Kui soovime, et Türi oleks koht, kust ei sõideta ainult läbi, vaid kuhu tullakse ja jäädakse, peame looma tingimused, mis kutsuvad peatuma. Karavaniparkla oleks esimene samm selle poole.

Kodukoha patrioodina – kuidas hoida ja arendada Türi valda?

ELE ENN

Olen sündinud ja kasvanud Väätsal, Türi vallas. Siin käisin koolis, siia olen koos perega tagasi tulnud. Kodukoha lähedus, kvaliteetne haridus, peresõbralik keskkond ja teenuste kättesaadavus on minu jaoks olulised väärtused. Just neid väärtusi peame hoidma ja arendama, kui soovime, et ka tänased noored tuleksid tulevikus Türi-le tagasi.

Türi valla tugevus on kogukond – inimesed, kes hoolivad ja panus-tavad. Algatused, mis tulevad inimestelt endilt, väärivad küün-laid ja valla toetust. On see siis Konnamaja, metsloomade külastus-ja rehabilitatsioonikeskus või Väätsa paisjärve äärse korrastuse talgupäev – oleme vallana kogukonnale toetudes tugevamad. Kui ettevõtja oma ideega toob juurde lisaväärtust, siis ka see on läbi mõtlemist ja toetust väärt.

Selleks, et olla atraktiivne elukoht, vajame läbimõeldud arengut. Meil on vaja rohkem peresõbralikke sündmusi ka maapiirkondades. Väätsal toimuvad lastehommikud on suurepärase näide – neid ootame juba sügise alguses. Selliseid algatusi on praegu vabataht-like toel ja võiks olla ka edaspidi igas valla nurgas. Samuti perefes-tival, mille ehitamine on küll kallis, kuid perede jaoks üks imeline päev. Lisaks meie oma aastakümneid röö-mustav lillelaat, mil vanad klassikaaslased kodukohta külastama tulevad ja kus ilmingimata ka kaugel elavaid näha saab. Need traditsioonid tuleb muuta jäävaks ja kindlaks, usaldades ka uusi tegijaid.

Üks lihtne, kuid mõjus viis kogukonnatunnet tugevdada, on laste mänguväljakud. Igas paarisaja elanikuga asulas võiks olla vähemalt üks korralik mänguväljak. See ei ole suur kulu, kuid loob lastele võimaluse mängida ja peredele koha kohtumiseks. Ka linnas – olgu see Pilpaküla või Konnaküla – võiks vallale kuuluv tühermaa saada uue elu just mänguväljakuna.

Hea elukeskkond tähendab ka töökohti. Et noored ei peaks lahkuma, vajame ettevõtluse arengut ja tasuvaid töökohti. Val-lal võiks olla aktiivsem roll ettevõtluse toetamisel – olgu selleks koostöö haridusasutustega või ärimaade arendamine. Samuti võiksime rohkem väärtustada kohalikke ettevõtjaid ja nende panust kogukonda.

Tulevikku vaadates vajame ruumi nii inimesele kui loodusele. Ing-lismaa rahvusparkide eeskujul võiksime ka Türil arendada avalikku ruumi, kus kõnniteed, mängualad ja metsik loodus eksisteerivad kõrvuti. Läbi mõeldud linnaruum, asula ja iga maalapp loob kesk-konna, kus on hea elada igas vanuses. Türi on minu kodu. Soovin, et see oleks koduks ka tulevastele põlvkondadele – koht, kuhu tahetakse tulla ja jääda.

4.-30.08 Türi Rattaralli virtuaalsõidu III etapp Türil, Türi Rattaklubi,

Tauri Must 5198 5323 tauri.must@gmail.com

9.-10.08 kell 10 Järvamaa MV tennises üksikmängus Türi Kalevi tn tenniseväljakutel, Voldemar Tuis tuis@hotmail.ee

13.08 kell 18 Türi Maraton V etapp, Veski-Silla juures kergliiklusteel, MTÜ Türi tervisejooksud

16.-17.08 50. Eesti omavalitsuste suvemängud Kambjas, Eestimaa Spordiliit Jõud

17.08 kell 12 Türi Ganvix JK vs TalTech Jalgpallklubi Türi linna-staadionil, Eesti Jalgpalli Liit

19.08 Järvamaa MV orienteerumissprindis ja Järvamaa orienteerumispäevak Türil, OK JOKA okjoka1999@gmail.com

20.08 kell 14 Liikumissari „Järvamaa liigub“ Järvamaa Järvede jook-sude 7. etapp: Kärü järve jooks Kärus, Piret Maaring piret.maaring@jarvasport.ee

20.08 kell 15 Järvespordipäev Kärü järve ümbruses, MTÜ Kärü Tuletõr-jeselts

21.-23.08 Väätsa tervisekompleksi suvelõpu seiklus- ja spordilaager 2025 Väätsal, Taavi Parts, laagri korraldaja: vaatsa.tervisekompleks@tyri.ee, reg link: <https://forms.gle/T9RHy9bubRxbATKmq9>

23.-24.08 FINSO VI maailma karikaetapp koroonas Konesko Türi spordihoones, Guido Trees guidotrees@gmail.com

23.08 kell 12 Türi Ganvix JK vs Tallinna FC Flora U18 Türi linna-staadionil, Eesti Jalgpalli Liit

25.08-27.08 Türi Spordikooli suvelaager Konesko Türi spordioones, Türi Spordiklubide Liit tyrispordikool@gmail.com 501 1683

27.08 kell 18 Türi Maraton VI etapp Türi ühisgümnaasiumi juures
Tolli terviserajal, MTÜ Türi tervisejooksud

30.08 Järvamaa petangi MV triodele Väätsa järveäärsetrl mänguväljakutel, Enn Lehtpuu ennlehtpuu@gmail.com 529 6515

SEPTEMBER

2.09 Järvamaa orienteerumispäevak Vetla-Taganurga, OK JOKA
okjoka1999@gmail.com

7.09 kell 12 Türi Ganvix JK vs FC Järva-Jaani Türi linnastaadionil
Eesti Jalgpalli Liit

VANA JA UUS

Kabala mõisa tagafassaad 1920. aastate alguses. Mõisahooned ehitusega tehti algust 18. sajandi teises pooles parun Uexkülli eestvedamisel ja mõisahäärber valmis 1774. aastal. Koolimajana on see hoone kasutusel olnud alates 1923. aastast peale mõisamaade riigistamist. Hiljem kolis sama katuse alla ka lasteaed. Sellelt fotolt on näha veel tagaküljel sammastele toetuv verandaosa, mis tänaseks on hävinenud. FOTO U 1920 ELMAR POPS

Hoone välisfassaad saab sel suvel nüüdisaegse kollase värvitooni. Lisaks korrastatakse ka välisaknad ja uuendatakse vihmaveetorude süsteem ning katus. Endist rõdu ei ole plaanis taastada, kuid see märgitakse ära piirjoontega, et saada aimu algsest ehitusest. FOTO: JAANUS KASK

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID

MÜÜGIL 25-60cm

KASEBRIKETT

Tel. 51 66 305

AllikuGrupp

SOOJUSPUMBAD JÄRVAMAAL

22° kraadi

+

SUPER HIND

549€

— 679€ —

UUS MUDEL

Midea

TULE KÜLLA

MAIS AVAME ESINDUSE TÜRIL VILJANDI 14

www.22kraadi.ee / TEL 505 32 32 / info@22kraadi.ee

www.22kraadi.ee

UUED KODANIKUD

LUCAS, MARKUS,
LISANDRA, LUKAS,
DOMINIC SIMEON

Palju õnne!

TEEME KODU MÜÜGI LIHTSAKS!

Kinnisvara müük, üür,
konsultatsioon, hindamine ja
seadustamine!

Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

Liis Dvorjanski
5647 3885
liis.dvorjanski@arcovara.ee

ANNELI ÕMBLUSTEENUSTE OÜ

- Õmblen, parandan, kohendan.
- Siidikleidist - tööriieteni.
- Kodutekstiili õmblus.

Viljandi tn 9 hoovis
Broneeri aeg: tel. 5855 3231

www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum)	märg	19 €/rm
Halupuu lepp 50	cm märg	49 €/rm
Halupuu lepp 30	cm märg	54 €/rm
Küttepinnud	märg (~2,5 rm/pakk)	55 €/pakk
Halupuu kask 50	cm märg	59 €/rm
Halupuu kask 30	cm märg	64 €/rm
Halupuu lepp, kask 30	cm kuiv	85 €/rm
Lepp 24L kohvris	(60 kohvrit/alusel)	288 €/alus
Kask 24L kohvris	(60 kohvrit/alusel)	297 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel - ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türi

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

5184429

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3, 72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korrektor: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja: Signe Tõõtsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja: Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga kuu alguses kõikidesse Türi valla postkastidesse tasuta. Alates ilmumispäevast on leht loetav digitaalselt ka Türi valla kodulehel www.tyri.ee

Trükiarv on 5800 ja lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses või e-posti teel teet.reier@tyri.ee
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VILJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

Ale talu müüb nisu ja otra.
Koit Teder 515 3808

Müüa neli MS rehvi 205/55/16 160.- ja naiste jalgratas 40.-
5190 3650

Müüa Türi soodsalt heas korras Mazda 5. 509 6812

Rehvitööd ja keevitus
Türi, Viljandi tn 9
telefon 5358 1596

Krahv Dracula

PUBi

AASTAST 1996

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

TÜRI ÕUNAFESTIVAL JA SÜGISLAAT

KONKURSID!

TÜRI ÕUNAHOIDIS

Hoidise peamine komponent peab olema õun, oodatud on nii soolased kui magusad hoidised. Konkursile tuua **0,5 l hoidist** ning lisada kinnises ümbrikus retsept ja valmistaja andmed.

TÜRI ÕUNAMAGUSTOIT

Magustoidu peamine komponent peab olema õun. Konkursile tuua hindamiseks magustoit (kook, jäätis, kommid jne) ning lisada kinnises ümbrikus retsept ja valmistaja andmed.

KULTUURI- JA SPORDIPROGRAMMI PAKUVAD:

TÜRI RAAMATUKOGU
TÜRI NOORTEKESKUS
TÜRI SPORDIKLUBIDE LIIT
JA TÜRI KULTUURIKESKUS
TÜRI LOOMEMAJA
TÜRI PEREPESA
ORKESTER TÜRI

KONKURSSIDEL OSALEMISE INFO:
Pille Marrandi, tel 5197 3862
Triin Pärna, tel 5332 9722

INFO JA KAUPLEJATE REGISTREERIMINE:
www.tyirilillelaat.ee

TÜRI KULTUURI- KESKUSES JA KESKLINNA PARGIS

6. SEPTEMBRIL
KELL 9-15

SISSEPÄÄS
TASUTA!

PEAESINEJA KÕRSIKUD

KOLMESTAR

- metsa- ja põllumaa ost
- kasvava metsa ost-müük
- metsamaterjali transport
- metsa ülestöötamine
- võsaraie ja kokkuvedu
- kallurveod, kopateenus
- metsatehnika treilerveod
- saematerjali müük
- küttepuude müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND

Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriiluite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooni jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

20. AUGUSTIL TÜRI VALLAS, KÄRU PAISJÄRVE KALDAL

KÄRU JÄRVE PÄEV 20

KELL 14 KÄRU JÄRVE JOOKS - JÄRVAMAA JÄRVEDE JOOKSUD 7. ETAPP
KELL 15 SPORTLIKUD TEGEVUSED JÄRVE PEAL JA JÄRVE ÄÄRES
*TEATEJOOKS ÜMBER JÄRVE KÕIGILE SOOVIJATELE (4 X 200m)
*KANUUVÕISTLUS
*KÄRU KARGUJOOKS

KÄRU RAAMATUKOGU TELGIS RAAMATUTE LAENUTUS JA MÜÜK,
LAUAMÄNGUD- GOMOKU JA MAHJONGI TURNIIR, ÕNNELOOS JA
TEGEVUSED LASTELE

KÄRU MÕISA PARGIS ZORB PALLID JA BATUUT
KOHAL AVITELLA PUHVET, JÄÄTISEKIOSK, JA KOKTEILIBAAR

PÄIKESELOOJANGU KONTSERT

SPETSIAALSelt KÄRU JÄRVE PÄEVAKS

KAAREL ORUMÄGI, KAIA-LIISA KESLER,
KETTER ORAV aka KEA, JANET VAVILOV
JA MAIT MIKUSSAAR

„MIKK DEDE TRIO“

JÄRVAMAA AASTA KOLLEKTIIV -
PAIDE HAMMERBECKI PÕHIKOOLI
RAHVATANTSURÜHM -

„SIUH JA VIUH“

HENRI ARUKÜLA
LED SAKSOFONI SHOW

KONTSERDI LÕPETAB VÕIMAS ILUTULESTIK!

AITÄH! - Kärü mõis, Aivalus OÜ, Karu Mesi OÜ, COOP Türi Ehituskeskus, Riina Kalvet

